

atit în versurile baladei, cit și în cele ale colindelor laice la care se referă, este un fenomen normal, deoarece toate aparțin poeziei orale din aceeași epocă și aceeași poezii dunărene slavo-române. Faptul *literar* invocat de Al. Amzulescu nu constituie deci un argument potrivit susținerilor noastre, ci, dimpotrivă, leagă stilistic balada de poezia dunăreană, întărind susținerile noastre. În al doilea rând, Al. Amzulescu propune o imagine sui-generis asupra naturii colindului laic (cu care confruntă stilistic versurile baladei). Apariția numelui « Ion » în versurile colindului laic nu constituie — cum crede — o indicație pentru eventualele caractere domestice inițiale ale acestuia, deoarece numele provine din uzul nostru folcloric *modern*, care cere să se dea protagoniștilor din colinde numele gazdei pentru care zice colindul. În sfârșit, nepotrivită este și tehnica confruntării, pe care autorul a crezut că o poate face, între o baladă populară moldovenească (ceea ce cîntecul ucrainean nu este în realitate) și epica colindelor laice, gen literar nespecific Moldovei, ci numai Țării Românești și Transilvaniei. Cei doi termeni ai confruntării nefiind echivalenți, comparația dintre ei nu poate duce la concluziuni valabile științifice. Comunitatea stilistică dintre versurile baladei lui Ștefan Vodă și cele ale colindelor

Versurile acestor variante ardelenne, alterate succesiv în expresia lor verbală, sint transmisiunile unei forme epice inițiale, în a cărei anecdotică cei doi protagoniști nu erau un flăcău vinător și o « pruncă » ce ședea « într-o poartă », ci un voinic și o fată ce ședea undeva în *virful unei cetăți*, de unde îl sfida, și al cărei nume evocă, pretutindeni, *Giurgiul*. Personajul epic feminin ce figura *cetăți* în multiple forme literare medievale, descinzând din imaginea mitologică amazoane ale lumii eline, a fost atit de răspîndit în lumea populară dunăreană, încît a dat naștere în folclorul sud-slav și românesc unei categorii întregi de forme epice, așa cum aminteam la început. Forma inițială pe care o presupunem la originea colindului ardelenesc o găsim într-un colind din Țara Românească, publicat de G. Dem. Teodorescu (*Poezii populare române*, București, 1885, p. 53)

Face-o fată d-o cetate,
dar n-o face cum se face,
ci mi-o face-ntr-o ispită,
'ntr-o ispită, 'ntr-o pofidă:
în ispită Frâncilor
și-n pofida Turcilor

Turci mi-o bat de pe uscatu,
Frâncii de pe Marea-neagră.
Striga fata din cetate:
— cine-n lume s-ar afla
cetatea să-mi prididească !

Iar (cutare) Făt Frumosu,
unde-mi sta
și-mi asculta,
tare-acasă-mi alerga
'n grajd de piatră
că-mi intra
Cerca-și murgul,
Cerca-și negrul ;
găsi-și pe Livdul mai bunu
și mai iute de picioru.
De căpestru mi-l scotea,
cu țesala-l țesăla,
cu gebreaui mi-l ștergea,
șaua pe dînsul punea
și din chingă mi-l strîngea,
și pe el încălica.
Lua-ntr-o mină sulița
și paloșul într-alta,
ș-unde-l strînse,
ș-unde-l frânse,
în poarta cetății-l duse.

Cu sulița turnu surpa ;
cu paloșu ziduri tăia.